

JULKINEN KUULUTUS JA KUULEMINEN VALITUKSEN JOHDOSTA

Luvanhakijan valitus maa-aineslupapäätöksestä

Valituksenalainen päätös

Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon ympäristönsuojelun ympäristötarkastaja on 14.2.2024 tekemällään päätöksellä hylännyt maa-aineslupaa koskevan hakemuksen.

Luvanhakija: Oiva Niemelä

Asia: Maa-aineslupa

Toiminnan sijoituspaikka:

Pelkosenniemi, Pyhäjärvi, Haapaharjun sora-alue, kiinteistö Keskipyhä
(kiinteistötunnus: 583-403-1-222)

Toiminta, jolle lupaa on haettu:

Lupaa on haettu hiekan ja soran ottamiseen. Ottamisalueen pinta-ala on noin 3,9067 hehtaaria ja otettavan maa-aineksen määrä on noin 200 000 m³. Lupaa on haettu 10 vuodeksi.

Valittaja

Oiva Niemelä on jättänyt Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle osoitetun valituksenalaista päätöstä koskevan valituksen.

Kuulutuksen julkaisupäivä Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden verkkosivuilla.

9.4.2024

Valituksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta.

Kuulutuksen ja valitusasiakirjojen nähtävänä pito

Tämä kuulutus ja luvanhakijoiden valitusasiakirjat pidetään nähtävillä 9.4.-7.5.2024 Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden verkkosivuilla
<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/pohjois-suomenhallinto-oikeus/fi/index/julkisetkuulutukset.html>

Hallinto-oikeuden verkkosivuilla valitus on ilman liitteitä. Tieto kuulutuksesta on julkaistava Pelkosenniemen kunnassa noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään.

Pyynnöstä hallinto-oikeus voi toimittaa asianosaisille jäljennöksen valitusasiakirjoista ja sen liitteistä. Pyynnössä on mainittava asian diaarinumero sekä pyynnön esittäjän yhteystiedot.

Mahdollisuus vastineen antamiseen

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus varaa asianosaisille, joita asia erityisesti koskee sekä yleistä etua valvoville viranomaisille tilaisuuden vastineen antamiseen. Mahdollinen vastinekirjelmä tulee toimittaa hallinto-oikeuteen viimeistään 7.5.2024.

Vastinekirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle kirjallisena postitse (PL 189, 90101 Oulu), sähköisesti osoitteeseen pohjois-suomi.hao@oikeus.fi (word-, rtf-, excel-, open office- tai hakukelpoinen pdf -tiedostomuodossa) tai sähköisen asiointipalvelun kautta osoitteesta:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Määräajan noudattamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista hallinto-oikeudessa.

Vastineeseen on merkittävä sen tekijän nimi, postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite. Kirjelmässä on ilmoitettava asian diaarinumero 370/03.04.04.04.24/2024.

Kiinteistön osaomistajaa pyydetään antamaan tieto kuulutuksesta myös kiinteistön mahdollisille muille omistajille ja haltijoille.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Osoite: PL 189 (Torikatu 34-40), 90101 OULU
Puhelin: 029 56 42800 Telekopio: 029 56 42841
Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Lisätietoja henkilötietojen käsittelystä ja tietosuojasta <https://oikeus.fi/hallintooikeudet/pohjois-suomenhallinto-oikeus/fi/>

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS

PL 189 (Isokatu 4, 3 krs), 90101 OULU
pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

ASIA

Valitus maa-ainesten ottamislupapäätöksestä 14.2.2024 § 6 (297/11.01.00/2023) Haapaharjun sora-alue, Pelkosenniemi

MUUTOKSENHAKIJA

Oiva Niemelä (Y-tunnus: 1241837-5, jatkossa: 'Hakija')
niemelaoiva@gmail.com, p. 0400 215185
Oivankumpu 3, 98530 Pyhätunturi (Pelkosenniemen kunta)

Haapaharjun sora-alue sijaitsee tilalla KESKIPYHÄ 583-403-1-222

PÄÄTÖKSENTEKIJÄ

Ympäristötarkastaja
Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto / Ympäristönsuojelu
PL 5 (Vapaudenkatu 8 B, 3 krs.), 98101 Kemijärvi
ymparistonsuojelu@kemijarvi.fi

VALITUSAIKA

Valitusosoituksen mukaan 30 päivän valitus aika alkaa päätöksen tiedoksi saantipäivästä, joksi katsotaan seitsemäs päivä siitä, kun päätöstä koskeva kuulutus on julkaistu viranomaisen verkkosivuilla. Päätös on julkaistu 15.2.2024, joten 30 päivää on kulunut lauantaina 16.3.2024. Valitus aika päättyy maanantaina 18.3.2024. Päätöksen muutoksenhakukohdan mukaan päätöksestä saa valittaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle viimeisen muutoksenhakupäivän ollessa 23.3.2024.

VAATIMUKSET

Muutoksenhakija vaatii kunnioittaen, että hallinto-oikeus kumoaa valituksenalaisen päätöksen ja palauttaa asian ratkaistavaksi uudelleen.

PERUSTELUT**Yleisperustelu**

Päätös on laitton. Lupa aineiden ottamiseen olisi pitänyt myöntää, koska asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain (MAL, 555/1981) 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Valitus aikaa ja paikkaa koskevat laittomuudet korjaantuvat, kun tämä valitus lähetetään ajoissa oikealle valitusviranomaiselle.

Yhteenveto päätöksen perusteluista

Ratkaisuun on sekoitettu myös perusteluja, joiden mukaan luvan myöntäminen olisi ristiriidassa MAL 3 §:ssä olevien rajoitusten kanssa, eikä lupamääräyksen ole mahdollista järjestää ottoa siten, ettei MAL 3.2 §:n vastaisia seurauksia aiheutuisi. Tämä toistettiin perusteluissa.

Lisäksi perusteluissa lausuttiin, että MAL 3.2 §:n mukaan alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Lisäksi perusteluissa lausutaan, että ottoalueella on voimassa Pelkosenniemen kunnanvaltuuston 31.5.2017 hyväksymä Pyhä-Luosto -yleiskaavan osa-alue 6. Uusi ottoalue sijoittuisi yleiskaavan mukaiselle virkistysalueelle

(V), kyläalueelle (AT) sekä loma-asuntoalueelle (RA), eikä voimassa olevassa yleiskaavassa aluetta ole osoitettu maa-ainesten ottoalueeksi. Hanke poikkeaa yleiskaavasta. Hakemuksen kaltainen toiminta yleiskaavassa osoitetulla virkistysalueella, kyläalueella sekä loma-asuntoalueella vaikeuttaa olennaisesti alueen käyttämistä kaavassa varattuun käyttötarkoitukseen ja on siten MAL 3.2 §:n vastaista. Hakemuksen mukaisen maa-ainesluvan myöntämiselle ei ole edellytyksiä.

Lopuksi päätöksessä väitetään huomioduksi YSL 27.2 §:n 3) kohta ympäristöluvan tarpeesta tapauksissa, jossa toiminta aiheuttaa naapuruussuhdelain (26/1920) 17.1 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Yksilöidyt perustelut päätöksen laittomuudesta

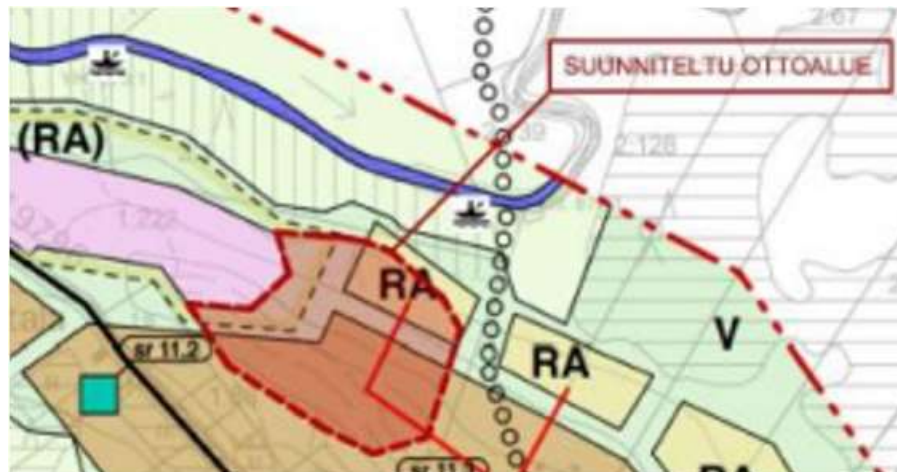
Ottamisluvan esteiden puuttuminen

Maa-ainesten otosta ei aiheudu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai luokitellun pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista. Näiden varsinaisten rajoitusten vastaisen esteen olemassaoloa kukaan ei ole edes väittänyt ennen päätöstä. Niitä ei ole olemassa.

Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen yleiskaava, joten edellisen lisäksi on katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Ottotoiminta yleiskaavassa osoitetulla virkistysalueella, kyläalueella sekä loma-asuntoalueella ei vaikeuta lainkaan alueen käyttämistä kaavassa varattuun käyttötarkoitukseen eikä se siten ole MAL 3.2 §:n vastaista.

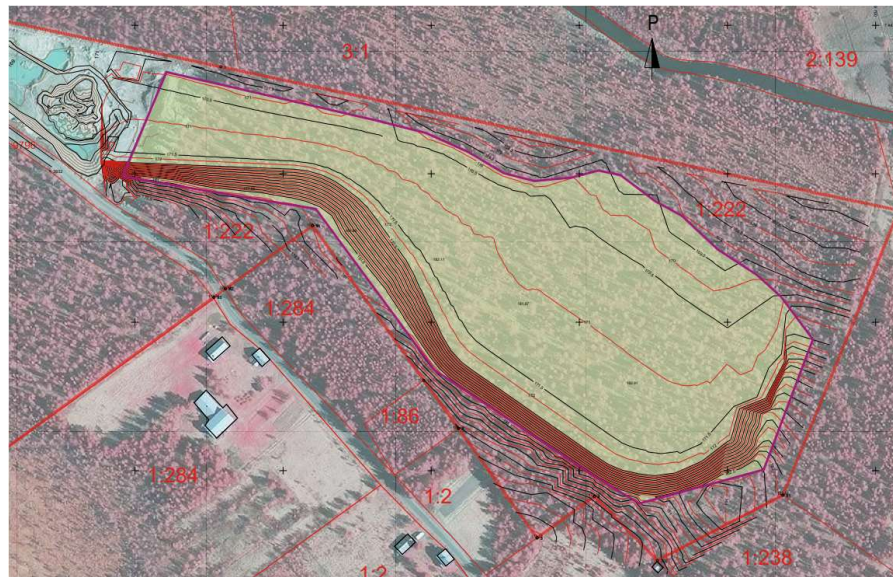
Ottamistoiminnan yleiskaavanmukaisuus

Hakemusta, yleiskaavakarttaa ja -määräyksiä on tulkittava yleiskaavaselostuksen mukaisesti. Yleiskaavan tarkoituksena on maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen. Yleiskaavassa erilaisiin tarkoituksiin varatuilla alueilla suoritetaan ennen yksityiskohtaista kaavoitusta soranotto- ja louhintatoimintaa yleisesti. mm. Kirkkonummella on tällainen toiminta vireillä. Hakijan toiminta on suunniteltu kaavaselostuksen mukaisten rajausten sekä pituus- ja poikkileikkausten mukaisesti.

Katta 1 Ottoalue kiinteistöllä 583-403-1-222

Toimintaa on suunniteltu samanaikaisesti kaavoituksen kanssa. Mm. maastonmuotoilukartasta näkyy yhteensovitus yleiskaavoitukseen:

Kartta 2 Maastonmuotoilukartta

Kunnan kaavoitusmonopoli

Lupapäätöksessä on syrjäytetty Pelkosenniemen kunta, joka on oman yleiskaavansa ja niissä varattujen käyttötarkoitusten vaarantumisen paras tulkit-sija. Yleiskaavan mukaista tulevaa maankäyttöä edeltävä ottotoiminta on oi-keuskäytännössä pidetty sallittuna (ks. mm. KHO 20.5.2014 taltio 1640 (maa-aineslupa) ja KHO 20.5.2014 taltio 1635 (ympäristölupa)). Kemijär-ven kunta ja sen viranhaltija ovat ottaneet itselleen Kemijärven kunnan kaa-voitusmonopoliin kuuluvan päätösvallan.

Kunnan lausunnon perusteella suunnitelma vastaa Pyhä-Luoston yleiskaavaa (osa-alue 6) ja maa-ainesten ottoalueen laajentaminen asumisen käyttöön osoitetulle kyläalueelle on kaikilta osiltaan yleiskaavan tavoitteiden mukaista. Yleispiirteisen yleiskaavan mukaista virkistysaluetta voidaan käyttää virkistystoimintaan yleiskaavan mukaisesti, vaikka luvan voimassaoloaikana ottoalue on erityisessä käytössä.

Kuntien kaavoitusmonopolia rajoittavan ELY-keskuksen lausunto ei olisi ollut tarpeen MAL 7 §:n ja perustuslain 2.3 §:n nojalla eikä sen määrärahoja ole lain nojalla varattu tähän. Subjektiiivisia tavoitteita edistävässä lausunnossa tulkittu yleispiirteistä yleiskaavakarttaa ja -kaavamääräyksiä niiden tarkoituksen mukaisesti. Lausunnossa ei otettu huomioon yleiskaavaselostusta, pituus- ja poikkileikkauksia, virkistys- (V), kylä- (AT) sekä loma-asuntoalueen (RA) toteuttamisedellytysten edistämistä.

Naapuruussuhdelaki

Laittoman päätöksen palan painikkeeksi lisätty viittaus naapuruuksuhdelain 17 §:ään tehty viittaus osoittaa piittaamattomuutta virkavirheistä tai tietoisuutta siitä, että niitä voi Suomessa tehdä joutumatta vastuuseen. Jos maaineslupa-asiaa käsiteltäessä ilmenee, että hanketta varten tarvittaisiin ympäristönsuojelulain mukainen lupa, lupaviranomaisen olisi tullut määrätä luvan hakija tekemään ympäristölupahakemuksen. Soranotolle ei ole edellytetty ympäristölupia eikä sellaiselle olisi ollut nytkään tarvetta.

alueen käyttötarkoitusten ja maiseman sekä kulttuuri- ja luonnonarvojen kanssa. Soranotto on perinteisesti tulkittu yhteensopivaksi kylämäiseen asutukseen. Alueelta on otettu soraa 1980-luvulta lähtien. Nyt haetun maa-ainesluvan mukainen otto tukisi yleiskaavan mukaisia alueen lopullisia käyttötarkoituksia. Yleiskaavan mukainen käyttö ottoalueella ei vaarannu ja se sekä vapaa-ajan asuntojen rakentaminen on otettu huomioon hakemussuunnitelmassa ja leikkauksissa.

Viranhaltija ei ole ottanut huomioon myöskään lupamääräysten vaikutusta. Lupaan liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi. Hakija antaa hyväksyttävän vakuuden ennen aineiden ottamista maa-ainesluvassa määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta (MAL 11 ja 12 §). Jälkihoitotoimenpiteet suoritetaan maa-aineslain mukaisesti. Toiminnasta ei aiheudu luonnonsuojelulain (9/2023) vastaista seurausta.

Pelkosenniemiellä 4. maaliskuuta 2024

Oiva Niemelä
elinkeinonharjoittaja